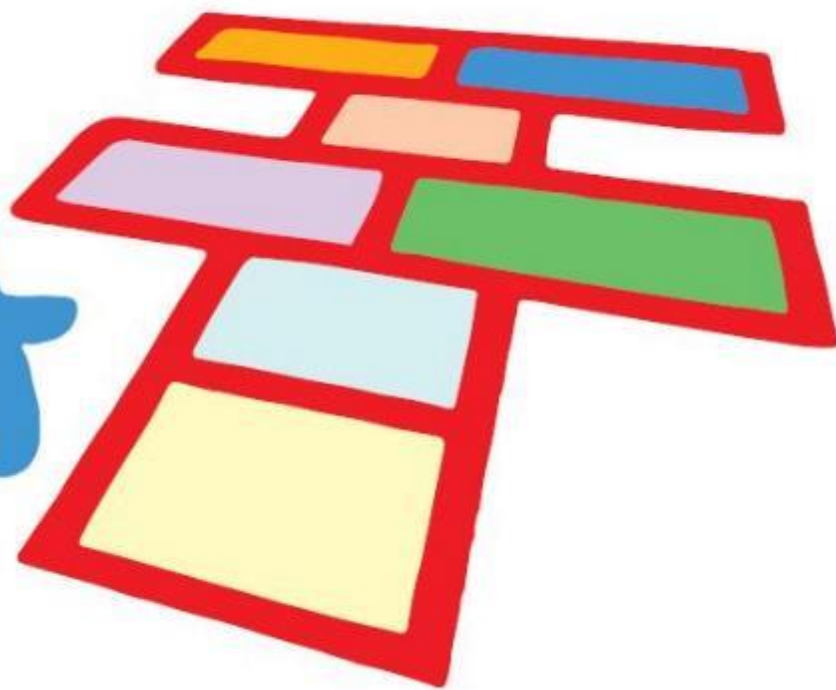

ŠKOLA

za život

Osobni i socijalni razvoj Domena – Ja i drugi 8. razred

TeenCAP – Udruga roditelja Korak po korak

Prevenција zlostavljanja adolescenata 1. dio

pedagoginja: Vedrana Kurjan Manestar

Projekt *Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reforme (CKR)*

Što ćete naučiti:

- Prepoznati situacije u kojima ste ranjivi.
- Razlikovati sigurne od rizičnih situacija.
- Saznati informacije koje će vas osnažiti.
- Razviti osnovne strategije za ponašanje i samozaštitu u opasnim situacijama.

PRAVA po CAP programu

Siguran

Jak

Slobodan

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt *Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reformе (CKR)*

Borba za ljudska prava

- Kad ljudi izgube svoja prava podložni su NAPADU.
- Bitno je založiti se jedni za druge kako bi zaštitili svoja osnovna prava.
- Prava djece i mladih zaštićena su zakonima.

SIGURAN

- Reći NE u potencijalno opasnim situacijama
- Vjerovati svojim osjećajima u opasnosti
(Bolje se ponekad osjećati glupo, nego nastradati!)
- Zaštititi se znači imati pravo na SAMOOBRANU.

JAK

shutterstock.com • 481775098

- Imati pravo na emotivnu, unutarnju snagu.
- Imati pravo da te se poštuje, shvati ozbiljno.
- Imati pravo da misliš dobro o sebi.
- Ako te netko tjera da misliš loše o sebi, oduzima ti unutarnju snagu.

SLOBODAN

- Pravo da donosite sami odluke koje se tiču vas i vašeg tijela.
- Svi imamo pravo slobodu izbora kad i s kim ćemo biti seksualno intimni, pa ako vas netko dira na način zbog kojeg se osjećate nelagodno, imate pravo reći NE i otići.
- Bez obzira radi li se o osobi koju poznajete.

Napadi koji mogu oduzeti vaša prava

- ZANEMARIVANJE
- FIZIČKO ZLOSTAVLJAJE
- EMOCIONALNO ZLOSTAVLJANJE
- SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE

ZANEMARIVANJE

- ZANEMARIVANJE je kad roditelji ne brinu o djetetu (uskraćuju prava na hranu, odjeću, krov nad glavom, medicinsku njegu).
- Razlikuje se od siromaštva.
- Zanemarivanje se događa kad vam netko može pružiti sve ovo navedeno, ali ih ne pruža.
- Kad nam uskraćuju stvari potrebne za život, možemo misliti da ih ne zaslužujemo.

EMOTIVNO ZLOSTAVLJANJE

- Kad netko **sustavno** omalovažava osobnost druge osobe ili kad je roditelj ravnodušan prema potrebama svoje djece.
- Kad se dijete ignorira ili mu nedostaje pažnje, pohvale i privrženosti.
- Namjerno navođenje nekoga da misli loše o sebi ili se osjeća loše.

FIZIČKO ZLOSTAVLJANJE

- KAD RODITELJ NANOSI ILI DOPUŠTA DA SE DJETETU NANOSI FIZIČKA OZLJEDA.

Discipliniranje

- Discipliniranje uključuje FIZIČKO ZAUSTAVLJANJE djeteta (kako ne bi nanijelo štetu sebi ili drugome)
- FIZIČKO ZLOSTAVLJANJE - kad roditelj namjerno nanosi ozljedu djetetu.

SEKSUALNO UZNEMIRAVANJE

- Neželjeni seksualni razgovor ili postupak.
- Ne radi se o strasti i tjelesnoj privlačnosti, već o iskorištavanju moći jedne osobe nad drugom.

SEKSUALNI NAPAD

- Seksualni napad je svaki **prisilan** seksualan kontakt.

VRSTE PRISILE

- **EMOTIVNA:** Kad radiš nešto što ti se ne sviđa zato što to od tebe traži osoba koju voliš ili dopuštaš da ti ta osoba radi nešto što ti se ne sviđa.
- **AUTORITATIVNA:** Kad nešto radiš zato što od tebe to traži osoba koja ima autoritet – misliš da je moraš slušati (roditelj, svećenik, trener i dr.).
- **FIZIČKA PRISILA:** Kad neto od vas traži da radite nešto što vam se ne sviđa i prisili vas jer je fizički jači.

Što je to kontakt?

- Bilo koji oblik komunikacije između dvije ili više osoba.
- Do kontakta može doći kroz:

fizičku komunikaciju – kad nas netko dodirne
verbalnu komunikaciju – kad nam netko nešto govori, ucjenjuje nas, nagovara i sl.

TIPOVI SEKSUALNOG NAPADA

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt *Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reformе (CKR)*

Zašto je seksualni napad izraz nasilja a ne tjelesne privlačnosti (strasti)?

- Primjer : Za što nam služi tava?
- Naravno, za pečenj i prženje, zar ne?
- Ali kad bi vas netko tom tavom udario, tava bi u tom slučaju bila oružje. Slično je i sa intimnim organima kad netko njima čini nasilje, čini ono što vi ne želite i niste slobodno pristali.

SILOVANJE

- PRISILAN seksualni čin penetracijom.

Kad netko prodre prstom, penisom ili nekim objektom u anus, vaginu ili penisom u usta druge osobe ili kad je muškarac prisiljen na penetraciju protiv svoje volje.

- Događa se i dečkima i curama.
- Osoba ima ograničenu mogućnost odlučivanja želi li to ili ne.

INCEST

- Prisilan seksualni kontakt između članova obitelji ili ljudi koji žive u istom kućanstvu i osjećaju se kao članovi obitelji (roditelji, braća, rođaci, djedovi i bake, mamin dečki, tatina cura i sl.).

ŠLATANJE

- Prisilan seksualni dodir.

EKSHIBICIONIZAM

- Namjerno i za drugu osobu neželjeno otkrivanje intimnih dijelova tijela.
- Kad te netko prisiljava da mu/joj gledaš spolne organe i druge intimne dijelove tijela (npr. grudi, stražnjicu).

VOJAERIZAM

- PRISILNO seksualno “gledanje”

Kad te netko gleda bez dopuštenja – odnosi se na gledanje intimnih dijelova tijela i seksualnih postupaka osobe koja ne želi da je gledaju i ne zna da je gledaju.

Varijanta SEKSTING (sexting) – kad šaljete drugima izričito seksualne poruke ili fotografije sebe ili drugih bez prethodnog dopuštenja te osobe.

PRISILNA PORNOGRAFIJA

- Prisilno slikanje nečijih spolnih organa ili nekoga u seksualnom činu.
- Prisiljavanje gledanja pornografije.

PROSTITUCIJA

- Kad netko nekome plaća da bi imao spolni odnos.
- Protuzakonita je (u većini država, pa i u našoj).
- Često je i oblik seksualnog zlostavljanja (osobe su prisiljene na plaćeni spolni odnos).

Seksualni napadi – kršenje ljudskih prava

- Kako se sami zaštititi ?
- Kad, kako i od koga tražiti pomoć?
- Osoba koje je napadnuta, zlostavljanja nije nikada za to kriva!

Prvi igrokaz: Fizičko nasilje ili discipliniranje?

Batine – neuspješan scenarij

Marko je dječak tvojih godina. Otac mu je rekao neka pokosi travnjak. Vrativši se na večer s posla kući, otac vidi kako travnjak još nije pokošen. Odlazi u dnevnu sobu gdje Marko uči, povuče ga sa stolca i počne vikati. Ljut je jer travnjak nije pokošen i više da je neodgovoran. Marko se odmiče, pokušavajući ne naljutiti oca još više. No ovaj dolazi bliže i počinje mu prijetiti šakom. Marko pokušava objasniti zašto nije uspio pokositi travnjak, no umjesto da ga posluša, otac ga počne tući šakama.

Pitanja za razmišljanje

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt *Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reforme (CKR)*

- Kako se Marko osjećao?
- Je li izgubio neka od svojih prava?
- Tko ima kontrolu i moć?
- Je li Marko kriv što ga je otac tukao?
- Ako mislite da je kriv, zašto to mislite?
- Znači li to kako Marko zaslužuje da ga otac tuče?

Možda ste došli do ovih odgovora:

Marko je bio uplašen.

Svakako je izgubio svoje pravo da se osjeća sigurno.

Otac je na pogrešan način pokazivao svoju moć.

Marko sigurno nije kriv što ga otac tuče, možda je kriv što nije pokosio travnjak, ali to nije pravi način da ga otac pozove na odgovornost, sjećate se da smo spomenuli kako roditelj ima pravo disciplinirati svoje dijete, ali nema pravo fizički ga kažnjavati.

Ovo je fizičko nasilje i fizičko zlostavljanje od strane oca.

Koje je strategije Marko mogao koristiti da se zaštiti?

- Neki vjerojatno misle kako je mogao otići (ima pravo biti siguran, ako ode, na kratko vrijeme je siguran i barem je izbjegao fizičko zlostavljanje za taj put).
- Marko bi možda mogao reći nekoj odrasloj osobi kojoj vjeruje i koja bi mogla pomoći.
- Marko bi se možda mogao povjeriti prijatelju.

Kako kao prijatelji možemo pomoći ako nam se netko povjeri o sličnoj situaciji?

- Možete ih poslušati, reći da nisu krivi, suosjećati s njim/njom.
- Možete im pomoći da se obrate nekome, zajedno potražiti pomoć i podršku odrasle osobe.
- Ima puno organizacija koje mogu pružiti pomoć u takvim situacijama.
- Možete se obratiti možda i nekome u svojoj školi (pedagoginji, psihologu, logopedinji, razredniku/ici...).

ORGANIZACIJE KOJE PRUŽAJU POMOĆ

■ HRABRI TELEFON	0800 0800
■ PLAVI TELEFON	4833 888
■ TESA	4828 888
■ POLIKLINIKA za zaštitu
djece grada zagreba	3457 518
■ SOS TELEFON za žene i djecu
žrtve nasilja	4655 222

KRUG NASILJA

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt je sufinanciran Europskim unijom iz Europskog socijalnog fonda.

Uspješan scenarij

- Marko je dječak tvojih godina. Otac mu je rekao neka pokosi travnjak kad dođe kući. Marko je u dnevnoj sobi kad otac dođe kući. Travnjak nije pokošen. Otac ulazi u sobu vičući na njega. Marko pokušava ostati miran no shvaća kako je otac ovaj put stvarno poludio. Prikrade se vratima i pobjegne kod prijatelja. „Ne mogu to više trpjeti, ovo mora prestati“, misli dok trči ulicom. Odluči reći nekome od odraslih i potražiti pomoć.

- Što mislite kako se Marko sada osjećao?
- Je li ovaj put uspio zadržati svoje pravo da bude siguran?
- Tko je ovaj put imao kontrolu?

HVALA NA PAŽNJI!

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt *Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reforme (CKR)*

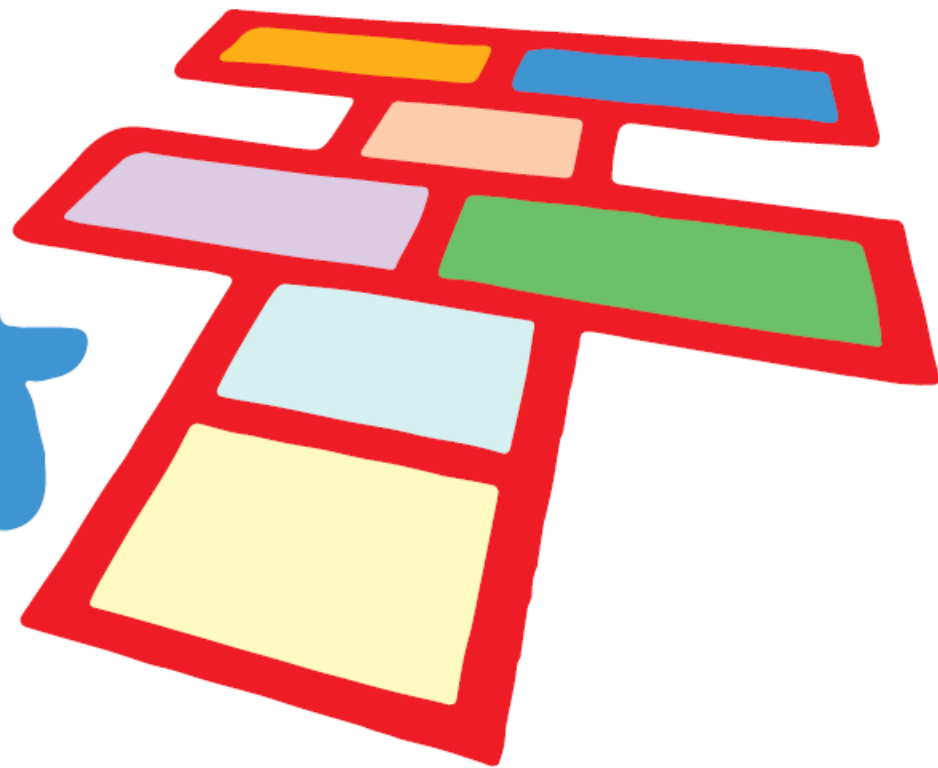

Publikacija je izrađena u sklopu projekta „Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme“ koji sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Nositelj projekta je Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Za sadržaj ove publikacije odgovorno je isključivo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, publikacija ni na koji način ne odražava mišljenje Europske unije.

ŠKOLA za život

skolazazivot.hr
kurikulum@mzo.hr

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

Projekt Podrška provedbi
Cjelovite kurikularne
reformе (CKR)

Projekt je sufinanciran iz Europske unije i Europskog socijalnog fonda